

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1999

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä elokuuta 1999

N:o 856—858

SISÄLLYS

N:o		Sivu
856	Asetus valtioneuvoston ohjesäännön muuttamisesta	1957
857	Pelastustoimiasetus	1963
858	Maa- ja metsätalousministeriön päätös eläimistä saatavien elintarvikkeiden tutkimuksia tekevästä laboratorioista annetun maa- ja metsätalousministeriön päätöksen muuttamisesta	1970

N:o 856

Asetus

valtioneuvoston ohjesäännön muuttamisesta

Annettu Helsingissä 27 päivänä elokuuta 1999

Pääministerin esittelystä
muutetaan 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun valtioneuvoston ohjesäännön (1522/1995) 16 §:n 2 momentti, 17 §, 18 §:n 1 momentti, 19, 20 ja 22 §, 23 §:n 2 momentti, 24 § ja 25 §:n 1 momentti,

sellaisena kuin ne ovat, 16 §:n 2 momentti asetuksessa 133/1998, 17 § osaksi asetuksissa 642 ja 1323/1996 sekä 221/1997, 18 §:n 1 momentti osaksi mainitussa asetuksessa 1323/1996, 19 § osaksi mainituissa asetuksissa 221/1997 ja 133/1998 sekä asetuksessa 791/1997, 20 § osaksi mainitussa asetuksessa 133/1998, 22 § osaksi mainituissa asetuksissa 1323/1996 ja 221/1997 sekä 23 §:n 2 momentti, 24 § ja 25 §:n 1 momentti viimeksi mainitussa asetuksessa, seuraavasti:

16 §

Oikeusministeriön toimialaan kuuluvat li-

säksi:

korkein oikeus
korkein hallinto-oikeus
hovioikeudet
länin oikeudet
Ahvenanmaan hallintotuomioistuin
vesiylioikeus
käräjäoikeudet
maaoikeudet
vesioikeudet
vankilaoikeus
markkinatuomioistuin
vakuutus oikeus
työtuomioistuin
valtakunnansyyttäjänvirasto
valtion oikeusaputoimistot

kihlakuntien syyttäjänvirastot ja kihlakun-

nanvirastojen syyttäjäsastot
Ahvenanmaan maakunnan maakunnansyyt-

täjävirsto
kihlakuntien ulosottovirstot ja kihlakun-

nanvirastojen ulosotto-osastot
Ahvenanmaan maakunnan maakunnan-

voudinvirsto
vankeinhoitolaitoksen vankilat ja avolai-

tokset, nuorisovankilat, pakkolaitokset, kurs-

sikeskukset, vankimielisairaala ja vankein-

hoidon koulutuskeskus
Kriminaalihuoltoyhdistys

tietosuojalautakunta ja tietosuojavaltuute-

tun toimisto
konkurssiasiamiehen toimisto
oikeuspoliittinen tutkimuslaitos
oikeusrekisterikeskus
onnettomuustutkintakeskus

Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimiva Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti

Saamelaiskäräjät.

17 §

Sisäasiainministeriön toimialaan kuuluvat seuraavat asiaryhmät:

1) kuntajako ja muu yleinen hallinnollinen jaotus sekä hallinnollisten jaotusten yhteensovittaminen;

2) aluehallinnon yleinen kehittäminen;

3) valtion paikallishallinnon yleinen kehittäminen;

4) valtionhallinnon ja kunnallishallinnon tietohallintoyhteistyö;

5) aluehallinnon tietohallintoyhteistyö;

6) lääninhallitusten yleinen johto ja valvonta sekä muut lääninhallituksia koskevat asiat, siltä osin kuin ne eivät kuulu muun ministeriön toimialaan;

7) kihlakunnanhallinto;

8) väestökirjanpito;

9) Suomen lippu ja Suomen vaakuna;

10) kuntahallinto;

11) kuntatalous;

12) kunnallinen eläkelaitos;

13) kunnallinen työmarkkinalaitos;

14) Kuntien takauskeskus;

15) aluekehitys ja siihen liittyvien ohjelmien sekä niiden suunnittelun ja toteutuksen yhteensovittaminen;

16) saaristoa koskevien kysymysten yhteensovittaminen;

17) yleinen järjestys ja turvallisuus;

18) poliisihallinto;

19) Suomen passi, jollei asia kuulu ulkoasiainministeriölle, ja henkilökortti;

20) rikoksentehtävien luovuttaminen Suomen ja Pohjoismaiden välillä;

21) vartioimisliiketoiminta ja majoitusliikkeiden matkustajakortit;

22) arpajaislainsäädäntöön perustuvat toiminnot, viihdelaitteet ja rahankeräykset;

23) ampuma-ase- ja teräaselainsäädännön mukaiset toiminnot;

24) yleisötilaisuudet;

25) järjestyksenvalvojia koskevan lainsäädännön mukaisen toiminnon;

26) maahantulo ja maastalähtö sekä niiden valvonta;

27) Suomen kansalaisuus;

28) ulkomaalaisten maassa oleskelu sekä pakolaisaseman ja muun kansainvälisen suojelun tarpeen määrittäminen, mikäli asia ei kuulu muun ministeriön toimialaan;

29) pelastustoimi;

30) rajojen vartiointi;

31) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston määräyksiin perustuvat yleis-sopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet siltä osin kuin ne koskevat sisäasioita, jollei niihin liity merkittäviä ulko- tai turvallisuuspoliittisia näkökohtia.

Sisäasiainministeriön toimialaan kuuluvat lisäksi:

lääninhallitukset

väestörekisterikeskus

kihlakunnanvirastot, kihlakuntien poliisilaitokset sekä maistraatit

keskusrikospoliisi

suojelupoliisi

liikkuva poliisi

poliisiammattikorkeakoulu

poliisikoulu

poliisin tekniikkakeskus

Pelastusopisto

valtion kokeiluhätäkeskukset

palosuojelurahasto

ulkomaalaisvirasto

rajavartiolaitos.

18 §

Puolustusministeriön toimialaan kuuluvat seuraavat asiaryhmät:

1) valtakunnan puolustus, yleinen puolustusvalmius ja puolustustila;

2) valtakunnan alueen valvonta ja sen alueellisen koskemattomuuden turvaaminen;

3) puolustusvoimien kokoonpano ja järjestelyt, varustaminen, koulutus ja ylläpito;

4) asevelvollisuus ja naisten vapaaehtoinen asepalvelus;

5) sotilasoikeudenhoito, siltä osin kuin asia ei kuulu oikeusministeriön toimialaan;

6) poliisitoiminta puolustusvoimissa;

7) puolustusvoimien terveydenhoito ja sosiaalitoiminta;

8) toimialan metsätalous ja ympäristönsuojelu;

9) rauhanturvaamistoiminta;

10) sotilasilmailu ja -merenkulku;

11) puolustustarvikkeiden maastavienti;

12) vapaaehtoisen maanpuolustustyön tukeminen.

19 §

Valtiovarainministeriön toimialaan kuuluvat seuraavat asiaryhmät:

1) talous- ja finanssipolitiikka;

2) julkinen talous;

3) valtion toiminta- ja taloussuunnittelun yleinen ohjaus ja yhteensovittaminen, kehysmenettely ja talousarvio;

4) valtion varallisuuden hallintaa, käyttöä ja luovutusta koskevat yleiset perusteet sekä muut taloushallinnon perusteet;

5) valtion toimintojen maksullisuus ja peittävien maksujen yleiset perusteet;

6) valtion maksuliike ja maksuvalmius;

7) valtion rahastot, siltä osin kuin asia ei kuulu muun ministeriön toimialaan;

8) valtion ja sen virastojen, liikelaitosten ja muiden laitosten sekä rahastojen kirjanpidoon, tilinpäätöksen ja muun laskentatoimen yleiset järjestelmät sekä tilien ja taloudenhoidon tarkastus;

9) verotus ja tullit, jollei tulleja koskeva asia kuulu muun ministeriön toimialaan;

10) verotusta ja tulliyhteistyötä koskevat vieraiden valtioiden kanssa tehtävät sopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jollei niihin liity merkittäviä ulko- tai turvallisuuspoliittisia näkökohtia;

11) valtion lainanottoa ja velkaa koskeva yleinen ohjaus ja valvonta, arvopaperistamalla tapahtuva varainhankinta sekä valtion takaukset, takuut ja niihin verrattavat sitoumukset;

12) raha- ja maksujärjestelmä sekä valuuttalainsäädäntö;

13) luottolaitostoiminta, arvopaperi- ja johdannaismarkkinat sekä niitä koskevat kaupankäynti- ja selvitysjärjestelmät, rahastoyhtiöt, panttilainauslaitokset ja säästökassatoimintaa harjoittavat osuuskunnat;

14) pääomanliikkeet, siltä osin kuin asia ei kuulu muun ministeriön toimialaan;

15) indeksiehdon käytön rajoittaminen sopimuksissa;

16) hallinnon kehittämisen toimintalinjat, hallinnon yleinen organisointi sekä hallinnon ohjauksen ja toimintojen yleinen kehittäminen;

17) valtion komitealaitos;

18) valtion liikelaitosten yleinen kehittäminen ja liikelaitoksia koskevat yleiset säännökset, määräykset ja ohjeet;

19) valtionhallinnon tietojenkäsittelyn, tietohallinnon kehittämisen ja tietoturvallisuuden ohjaus ja yhteensovittaminen sekä tietoyhteiskunnan kehittämistoiminnan edistäminen;

20) valtion tilastotoimi;

21) valtion työnantaja- ja henkilöstöpolitiikka, henkilöstön oikeudellinen asema, eläkkeiden ja muiden palvelussuhteen ehto-

jen yleinen järjestely, valtion työmarkkinapolitiikka sekä keskustason työnantaja-toiminta;

22) valtion virastojen ja laitosten virka- ja työehtosopimustoiminta keskustasolla;

23) virkasuhteen ehdoista määrääminen niissä tapauksissa, joissa asia ei kuulu viraston toimivaltaan, sekä valtion liikelaitoksen virkasuhteisen toimitusjohtajan palvelussuhteen ehdoista määrääminen;

24) valtion henkilöstövoimavarojen käytön yleinen tehostaminen;

25) viran siirtäminen toisen ministeriön hallinnonalan virastoon ja määrärahan siirtäminen tällaisen viraston käytettäväksi, jollei asia kuulu valtioneuvoston kanslian toimialaan;

26) valtion talonrakennustoiminta, valtion kiinteistövarallisuus ja virastotilojen hankinta ja hoito, siltä osin kuin asia ei kuulu muun ministeriön toimialaan, kiinteistöyksiköksi määrääminen sekä valtion virastojen ja laitosten toimitilojen ja valtion rakennusmaan hankinnan ja käytön ohjaus;

27) Kansainvälinen Valuuttarahasto, Kansainvälinen Jälleenrakennus- ja kehityspankki, Euroopan investointipankki, Pohjoismaiden investointipankki ja Pohjoismaiden Ympäristörahoitusyhtiö sekä Euroopan tilintarkastustuomioistuin;

28) Suomen Pankki;

29) valtion vakuusrahasto ja Suomen itenäisyyden juhlarahasto.

Valtiovarainministeriön toimialaan kuuluvat lisäksi:

julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunta

valtion eläkelautakunta

virkamieslautakunta

valtion eläkerahasto

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus

valtiokonttori

valtionalouden tarkastusvirasto

verohallinto

tullilaitos

tilastokeskus

Hallinnon kehittämiskeskus

Valtion kiinteistölaitos

Rahapaja Oy

Oy Edita Ab

Engel-Yhtymä Oy

Medivire Työterveyspalvelut Oy

Leonia Oyj

Omaisuuksienhoito-yhtiö Arsenal Oyj

Sponda Oyj

Solidium Oy

Tietokarhu Oy
Yrityspankki SKOP Oyj
Kapiteeli Oy.

20 §

Opetusministeriön toimialaan kuuluvat seuraavat asiaryhmät:

- 1) koulutus-, tiede-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikunta-alan yleiset edellytykset;
- 2) evankelis-luterilainen kirkko, ortodoksinen kirkkokunta sekä muut uskonnolliset yhdyskunnat;
- 3) perusopetus, lukiokoulutus sekä muu yleissivistävä koulutus;
- 4) ammatillinen koulutus, siltä osin kuin asia ei kuulu muun ministeriön toimialaan;
- 5) aikuiskoulutus;
- 6) ammattikorkeakouluopinnot;
- 7) yliopistolaitos;
- 8) tieteellinen tutkimus;
- 9) arkistotoimi;
- 10) suomen ja ruotsin kielissä suoritettavia tutkintoja varten asetetut tutkintolautakunnat;
- 11) virallisia kääntäjiä koskevat asiat;
- 12) opintotuki;
- 13) taide;
- 14) yleinen kirjastotoimi;
- 15) museotoimi;
- 16) viestintäkulttuuri, kulttuuriperinne sekä muut alaan liittyvät tehtävät;
- 17) tekijänoikeus;
- 18) liikunta;
- 19) nuorisotyö;
- 20) yhdessä työministeriön kanssa rasismien ehkäisy sekä hyvien etnisten suhteiden edistäminen.

Opetusministeriön toimialaan kuuluvat lisäksi:

yliopistot
ammattikorkeakoulut
opetushallitus ja sen toimialaan kuuluvat valtion oppilaitokset
ylioppilastutkintolautakunta
kansainvälisen henkilövaihdon keskus
opintotuen muutoksenhakulautakunta
Suomen Akatemia
kotimaisten kielten tutkimuskeskus
Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti
arkistolaitos
Varastokirjasto
taiteen keskustoimikunta, valtion taidetoimikunnat ja alueelliset taidetoimikunnat
näkövammaisten kirjasto
museovirasto
valtion taidemuseo
Suomenlinnan hoitokunta

Suomen elokuva-arkisto
valtion elokuvatarkastamo
valtion elokuvalautakunta
ortodoksisen kirkkokunnan kirkollishallitus
Oy Veikkaus Ab
CSC-Tieteellinen laskenta Oy
FTP International Oy.

22 §

Liikenneministeriön toimialaan kuuluvat seuraavat asiaryhmät:

- 1) tieliikenne ja tiellä käytettävät ajoneuvot;
- 2) rautatiet ja rautatieliikenne;
- 3) siviili-ilmailu ja lentopaikat;
- 4) merenkulku ja muu vesiliikenne samoin kuin satamat, siltä osin kuin asia ei kuulu muun ministeriön toimialaan;
- 5) liikenneväylät;
- 6) vaarallisten aineiden kuljetus;
- 7) liikenteen logistiikka, siltä osin kuin asia ei kuulu muun ministeriön toimialaan;
- 8) liikenteen ympäristöasiat, jollei asia kuulu ympäristöministeriölle;
- 9) merentutkimus;
- 10) sääpalvelu sekä ilmakehän tutkimus ja siihen liittyvä muu geofysikaalinen tutkimus;
- 11) teletoiminta ja televiestintä;
- 12) yleiset tietoverkot;
- 13) radio- ja televisio-toiminta;
- 14) postitoiminta;
- 15) lehdistön tukeminen valtion varoin, siltä osin kuin asia ei kuulu opetusministeriön toimialaan;
- 16) tie- ja rautatieliikennettä, siviili-ilmailua, ilmatiedettä, merentutkimusta, merenkulkua ja muuta vesiliikennettä sekä viestintää ja postitoimintaa koskevat vieraiden valtioiden kanssa tehtävät sopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jollei niihin liity merkittäviä ulko- ja turvallisuuspoliittisia näkökohtia.

Liikenneministeriön toimialaan kuuluvat lisäksi:

tielaitos
merenkululaitos
merentutkimuslaitos
Ilmailulaitos
ilmatieteen laitos
Telehallintokeskus
Ratahallintokeskus
ajoneuvohallintokeskus
Saimaan kanavan hoitokunta
Raskone Oy
Suomen Autokatsastus Oy
Sonera-Yhtymä Oyj

Posti-yhtymä Oy
Yleisradio Oy
VR-Yhtymä Oy
Finnair Oyj
Liikenneturva.

23 §

Kauppa- ja teollisuusministeriön toimialaan kuuluvat lisäksi:

Kuluttajavirasto
kuluttajavalituslautakunta
kilpailuvirasto
elintarvikevirasto
patentti- ja rekisterihallitus
kuluttajatutkimuskeskus
mittatekniikan keskus
geologian tutkimuskeskus
turvatekniikan keskus
valtion teknillinen tutkimuskeskus
teknologian kehittämiskeskus
matkailun edistämiskeskus
puolustustaloudellinen suunnittelukunta
Huoltovarmuuskeskus
sähkömarkkinakeskus
valtion ydinjätehuoltorahasto.

24 §

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvat seuraavat asiaryhmät:

- 1) toimeentuloturva;
- 2) vakuustointiminta, vakuutuksen välitystoiminta ja vakuutustarkastus;
- 3) sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut;
- 4) lääkehuolto;
- 5) kuntoutus;
- 6) terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen sekä sairauksien ja sosiaalisten ongelmien ehkäisy;
- 7) alkoholi-, huumausaine- ja tupakka-asiat;
- 8) terveydensuojelu ja säteilyhaittojen valvonta;
- 9) kemikaalien valvonta, siltä osin kuin asia ei kuulu muun ministeriön toimialaan;
- 10) geeniteknologian valvonta, siltä osin kuin asia ei kuulu muun ministeriön toimialaan;
- 11) työterveyshuolto;
- 12) työsuojelu ja metsäpalkkaus;
- 13) sosiaaliturvaa sekä sairaanhoitoa ja muuta terveydenhoitoalaa koskevat vieraiden valtioiden kanssa tehtävät sopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jollei niihin

liity merkittäviä ulko- ja turvallisuuspoliittisia näkökohtia;

14) naisten ja miesten välinen tasa-arvo. Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvat lisäksi:

kansanterveyslaitos
lääkelaitos
sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus
sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus
säteilyturvakeskus
tarkastuslautakunta
terveydenhuollon oikeusturvakeskus
työterveyslaitos
työsuojelun piirihallinto
työttömyysturvavaltakunta
tasa-arvovaltuutettu ja tasa-arvovaltuutetun toimisto
kansaneläkelaitos
Vakuutusvalvontavirasto
Alkon kauppa Oy
Alko Oy
työsuojelurahasto
koulutus- ja erorahasto
työttömyysvakuutusrahasto.

25 §

Työministeriön toimialaan kuuluvat seuraavat asiaryhmät:

- 1) työsuhde, työaika, työelämän osallistumisjärjestelmät ja muut työympäristökysymykset sekä työehtosopimukset;
- 2) työriitojen sovittelu;
- 3) merimiesten palvelu- ja opintotoiminta;
- 4) ammatinvalinnanohjaus;
- 5) työnvälitys;
- 6) työvoimapoliittinen aikuiskoulutus;
- 7) työvoiman kansainvälinen liikkuvuus, ulkomaisen työvoiman maahanmuutto sekä siihen liittyvä valvonta;
- 8) työllisyys ja työttömyys;
- 9) julkisten töiden järjestely työllisyyden edistämiseksi, siltä osin kuin asia ei kuulu muun ministeriön toimialaan;
- 10) palkkaturva;
- 11) pakolaisuus, siltä osin kuin asia ei kuulu muun ministeriön toimialaan, turvaipaikanhakijoiden vastaanotto sekä maahanmuuttajien yhteiskuntaan sijoittumista edistävät toimet;
- 12) maasta- ja paluumuutto;
- 13) siviilipalvelus ja työvoiman käytön säännöstely sekä työvelvollisuus;

1962

N:o 856

14) Kansainvälisessä työjärjestössä tehtävät yleissopimukset;

15) yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa 1 kohdassa tarkoitettujen työsuhdeasioiden valvonnan ohjaus;

16) yhdessä opetusministeriön kanssa ra-

sismin ehkäisy sekä hyvien etnisten suhteiden edistäminen.

— — — — —
Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1999.

Helsingissä 27 päivänä elokuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Pääministerin sijainen
Ministeri *Sauli Niinistö*

N:o 857

Pelastustoimiasetus

Annettu Helsingissä 27 päivänä elokuuta 1999

Sisäasiainministerin esittelystä säädetään 30 päivänä huhtikuuta 1999 annetun pelastustoimilain (561/1999) nojalla:

1 §

Soveltamisala

Sen lisäksi, mitä pelastustoimilaissa (561/1999) säädetään, pelastustoimessa noudatetaan tämän asetuksen säännöksiä.

2 §

Kunnan pelastustoimen tehtävät

Kunnan pelastustoimen tehtäviin kuuluu pelastustoimilain noudattamisen yleinen valvonta, neuvonta pelastustoimeen kuuluvissa tehtävissä sekä asiantuntija-avun antaminen muille viranomaisille.

Kunnan pelastustoimen tehtävänä on sen mukaan, kuin erikseen säädetään, huolehtia öljyvahinkojen torjunnasta ja vaarallisten aineiden valvonnasta, osallistua meripelastuspalveluun, huolehtia yhteistoiminnasta myös muiden kuin 8 §:ssä mainittujen kunnan toimialojen kanssa kalusto- ja muun avun saamiseksi pelastustoiminnassa ja antaa toimialaansa soveltuvaa virka-apua muille viranomaisille.

Kunnan pelastustoimi voi myös tuottaa sairaankuljetus-, ensihoito- ja ensivastepalveluja terveydenhuoltoviranomaisten kanssa tehdyn sopimuksen perusteella sekä huolehtia muista toimialalle soveltuvista tehtävistä, jos siitä ei ole ilmeistä haittaa pelastustoimilaissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Kunnan pelastustoimen tehtäviin kuuluu myös pelastustoiminta vesialueilla. Meri-

pelastuspalvelusta säädetään meripelastuspalvelusta annetussa laissa (628/1982).

3 §

Hätäkeskuksen tehtävät

Hätäkeskuksen tulee:

1) hälyttää palokunnat, muut pelastustoimintaan tarvittavat yksiköt ja sairaankuljetusyksiköt hälytysohjeiden mukaisesti ja tukea pelastustoiminnan johtamista;

2) pitää ajan tasalla tiedot käytettävissä olevista voimavaroista, asiantuntijoista ja johtamisjärjestelyistä sekä niiden valmiudesta;

3) välittää vastaanotettu sairaankuljetustilaus kuljetuksen suorittajalle, poliisille kuuluva hätäilmoitus tai muu pyyntö poliisin hälytyskeskukselle ja meripelastuspalvelua koskeva avunpyyntö asianomaisen merivartioston johtokeskukselle;

4) varoittaa väestöä äkillisessä vaaratilanteessa;

5) huolehtia tilanteen edellyttämistä ilmoituksista viranomaisille ja muille yhteistoimintatahoille tehtyjen suunnitelmien ja pelastustoiminnan johtajan antamien ohjeiden mukaisesti;

6) ylläpitää valmiutta käynnistää pelastustoiminnan johtamista varten perustettavan johtokeskuksen toiminta ja toimia tarvittaessa johtokeskuksen viestikeskuksena sekä huolehtia poikkeusoloissa hätäkeskukselle määrättävistä viestikeskustehtävistä; sekä

7) yhteistoiminnassa hälytysalueen pelas-

tusviranomaisten kanssa koota hätäilmoituksia sekä onnettomuuksia ja pelastustoimintaa koskevia tilastotietoja ja välittää niitä pelastusviranomaisille.

4 §

*Valtakunnallisen hätäkeskuksen ja läänin
hätäkeskuksen tehtävät*

Valtakunnallisen hätäkeskuksen tehtävänä on onnettomuus- ja muissa vaaratilanteissa tai milloin se tehtävän luonteen tai kiireellisuuden vuoksi on perusteltua:

1) ottaa vastaan ja välittää edelleen Suomesta ja ulkomailta tulevia sisäasiainministeriölle tarkoitettuja ilmoituksia ja toimenpitepyyntöjä;

2) välittää sisäasiainministeriön määräyksiä, ohjeita ja ilmoituksia;

3) hälyttää kansainväliseen avunantoon tarkoitettua pelastushenkilöstöä; sekä

4) toimia tarvittaessa sisäasiainministeriön johtamispaikkana.

Läänin hätäkeskuksen tehtävänä on 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa ottaa vastaan ja välittää edelleen läänihallitukselle tarkoitettuja ilmoituksia ja avunpyyntöjä, välittää lääninhallituksen määräyksiä, ohjeita ja ilmoituksia sekä toimia tarvittaessa lääninhallituksen johtamispaikkana.

5 §

Lääninhallituksen tehtävät

Lääninhallituksen tehtävänä on:

1) laatia läänin alueelle pelastustoimen suunnitelmat, jotka perustuvat alueella oleviin onnettomuusuhkiin, varautua väestönsuojelun johtamiseen läänin alueella, ohjata alueellista ja paikallista suunnittelua sekä huolehtia suunnitelmien yhteensovittamista;

2) järjestää väestönsuojeluvälmiuden ja suuronnettomuuksien torjuntavälmiuden ylläpitämiseksi harjoituksia;

3) edistää kuntien yhteistoimintaa pelastustoimen hoitamisessa;

4) käsitellä pelastustoimilain 74 §:ssä tarkoitettuja valtionavustuksia koskevat hakemukset; sekä

5) huolehtia alueensa pelastustoimen palvelujen arvioinnista ja raportoinnista sisäasiainministeriölle.

6 §

Ministeriön tehtävät

Sisäasiainministeriö huolehtii pelastustoimen valtakunnallisesta valmistelusta ja järjestelyistä, jotka koskevat:

1) väestönsuojelun suunnittelua ja muuta varautumista poikkeusoloihin;

2) pelastustoimen johtamisessa ja väestön varoittamisessa käytettäviä valtion ja kunnan pelastusviranomaisten ja hätäkeskusten välisiä tietoliikenneyhteyksiä;

3) väestön suojaamiseksi ylläpidettävää säteilyvalvontajärjestelmää yleisesti;

4) varautumista pelastustoimeen kuuluvan avun antamiseen ulkomaille; sekä

5) pelastustoimilain 18 §:ssä tarkoitettun erityiskaluston hankkimista ja toimintojen rahoittamista.

7 §

Virkapuku ja henkilökortti

Kunnan palopäälliköllä ja kunnan pelastusviranomaisiksi määräämillä henkilöillä sekä sisäasiainministeriön määräämällä valtion pelastustoimen henkilöstöllä on oltava virkapuku, jonka mallin ja virka-asematunnukset ministeriö vahvistaa.

Kunnan muun pelastustoimen henkilöstön velvollisuudesta käyttää virkapukua päättää asianomainen kunta.

Pelastusviranomaisen on voitava osoittaa henkilöllisyytensä ja toimivaltuutensa kovalta varustetulla asiakirjalla (*pelastusviranomaisen henkilökortti*), josta ilmenevät henkilön nimi, syntymäaika, organisaatio ja virkanimike. Henkilökortin valmistaa sisäasiainministeriön asettamat turvallisuusvaatimukset täyttävä toimittaja. Henkilökortin tilaamisesta henkilökortin käyttöön oikeutetulle vastaa kunnan pelastusviranomaisten osalta kunnan palopäällikkö ja valtion pelastusviranomaisen osalta ministeriön asianomaisen yksikön päällikkö. Henkilökortin haltijan on palautettava henkilökortti sen tilaamisesta vastaavalle virkatehtävän muuttuessa tai päättyessä.

8 §

Muiden viranomaisten tehtävät

Pelastustoimilain 6 §:n 1 momentissa tar-

koitettujen virastojen ja laitosten tulee osallistua pelastustoimintaan seuraavasti:

1) poliisi vastaa kadonneiden etsinnästä maa-alueella ja sisävesillä sekä vaara-alueen eristämisestä ja muista järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseen kuuluvista tehtävistä onnettomuuspaikalla sekä onnettomuuden syiden tutkinnasta sen mukaan, kuin siitä erikseen säädetään;

2) rajavartiolaitoksen tehtävistä pelastustoiminnassa säädetään rajavartiolaitoksesta annetussa laissa (320/1999);

3) terveydenhuoltoviranomaiset huolehtivat lääkinnällisestä pelastustoiminnasta ja sairaankuljetuksesta sekä osallistuvat vaarallisten aineiden edellyttämään tutkimus- ja puhdistustoimintaan järjestäen myös tarvittavan terveysturvavonnan;

4) sosiaaliviranomaiset vastaavat onnettomuuden uhrien ja evakuoitujen väestön majoituksesta, muonituksesta, vaatetuksesta sekä muusta perushuollosta ja antavat tarvittaessa virka-apua pelastushenkilöstön huoltamiseksi;

5) sosiaaliviranomaiset ja terveydenhuoltoviranomaiset huolehtivat yhteistoiminnassa muiden asiantuntijatahojen kanssa psykososiaalisen tuen ja palvelujen järjestämisestä niille, jotka uhreina, uhrien omaisina tai pelastajina ovat joutuneet osallisiksi onnettomuuteen;

6) ympäristöviranomaiset vastaavat öljyvahinkojen torjunnan järjestämisestä ja johtamisesta, huolehtivat tulvasuojelusta ja patoturvallisuudesta sekä maankäytön suunnittelusta ja rakentamisen ohjaamisesta ja valvonnasta siten, että paloturvallisuus ja muut turvallisuustekijät otetaan huomioon siten kuin siitä erikseen säädetään, sekä antavat asiantuntija-apua pelastustoimenpiteisiin liittyvässä ympäristövahinkojen vaikutusten arvioinnissa;

7) maa- ja metsätalousviranomaiset vastaavat maa- ja metsätaloustuotantoon liittyvistä väestönsuojelujärjestelyistä sekä antavat asiantuntija-apua eläinlääkintää ja elintarvikkehygieniää koskevissa asioissa;

8) liikenneministeriö vastaa osaltaan siitä, että sen hallinnonalalla huolehditaan:

a) pelastustoiminnan ja väestönsuojelun teleyhteyksien suunnittelusta ja ylläpidosta yhteistyössä pelastusviranomaisten kanssa sekä valmiudesta tarvittavien yhteyksien luovuttamiseksi pelastusviranomaisten käyttöön,

b) hätä- ja muiden viranomaistiedotteiden

välittämisestä väestölle sähköisten joukko- viestimien kautta,

c) pelastustoimintaan varautumisesta ja liikenneväylien raivauksesta,

d) liikenneväylien käytön yhteistoimintakysymyksistä evakuoinnissa sekä

e) kuljetusten järjestämisestä evakuoinnissa;

9) Ilmatieteen laitos laatii metsäpaloindeksit ja antaa tarvittaessa metsäpalovaroituksen ja muun sääilmiöihin liittyvän varoituksen sekä luovuttaa asianomaiselle viranomaiselle pelastustoiminnassa ja väestönsuojelussa tarpeelliset säätiedot ja -ennusteet ja ajelehtimisarvot, osallistuu säteilyvalvontaan ja esittää arvot radioaktiivisten ja muiden vaarallisten aineiden kulkeutumisesta ilmakehässä;

10) Ilmailulaitos ja lentoasemat osallistuvat pelastustoimintaan, siten kuin ilmailulaissa (281/1995) ja ilmailumääräyksissä säädetään;

11) Säteilyturvakeskus valvoo ydinenergian ja säteilyn käytön turvallisuutta ja vastaa valtakunnallisen säteilyvalvonnan ylläpito-tehtävistä sekä ilmoitusten, varoitusten ja suojelutoimia koskevien suositusten antamisesta, huolehtii säteilytapahtumien turvallisuusmerkityksen arvioinnista ja osallistuu asiantuntijana ydinenergian ja säteilyn käyttöön liittyvien turvallisuuskysymysten käsittelyyn.

Menettelytavoista puolustusvoimien osallistuksessa pelastustoimintaan sovitaan puolustusministeriön ja sisäasiainministeriön välisessä sopimuksessa.

9 §

Yhteistoiminnan järjestäminen

Jos pelastustoimintaan osallistuu useamman toimialan viranomaisia, vastaa yleisjohtajana toimiva pelastustoimilain 46 §:ssä tarkoitettu pelastustoiminnan johtaja tilannekuvan ylläpitämisestä sekä tehtävien antamisesta eri toimialoille ja toiminnan yhteensovittamisesta. Yksiköt toimivat oman johtonsa alaisuudessa siten, että niiden suorittamat toimenpiteet kokonaisuutena edistävät onnettomuuden seurausten tehokasta torjuntaa.

Vapaaehtoisien pelastustoimien yksiköt huolehtivat pelastustoiminnassa tehtävistä, joista on pelastusviranomaisten kanssa sovittu ja suunniteltu.

Pelastustoiminnan johtaja voi muodostaa

avukseen muiden viranomaisten, laitosten ja vapaaehtoisen pelastustoimen yksiköiden edustajista koostuvan johtoryhmän. Pelastustoiminnan johtaja voi myös kutsua asiantuntijoita avukseen.

Pelastustoimen toimintavalmiuden tehostamiseksi pelastustoimilain 6 ja 7 §:ssä tarkoitettujen viranomaisten ja yhteisöjen tulee antaa selvityksiä pelastustoimintaan käytettävistä voimavaroistaan ja osallistua pelastustoimen suunnitteluun pelastusviranomaisten ohjauksessa. Virka-avun antamisen ehdoista ja menettelytavoista virka-apua pyydettyä ja annettaessa voi pelastusviranomaisella tehdä sopimuksen pelastustoimilain 6 §:n 4 momentissa tarkoitettujen viranomaisten kanssa. Pelastusviranomaisella voi myös tehdä sopimuksen pelastustoimilain 7 §:ssä tarkoitettujen yhteisöjen kanssa pelastustoimen yhteistoiminnan ehdoista ja menettelytavoista.

10 §

Turvallisuussuunnitelma

Pelastustoimilain 9 §:n 3 momentissa tarkoitettu suunnitelma on selvitettävä:

- 1) vaaratilanteet ja niiden vaikutukset;
- 2) toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi ja suojautumismahdollisuudet;
- 3) suojelehenkilöstö, sen varaaminen ja kouluttaminen sekä muun henkilöstön perehdyttäminen suunnitelmaan;
- 4) tarvittava suojelumateriaali; sekä
- 5) suunnitelma toiminnasta erilaisissa onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteissa.

11 §

Suunnitteluvollisuus

Pelastustoimilain 9 §:n 3 momentissa tarkoitettu suunnitelma on laadittava seuraavia kohteita varten:

- 1) 14 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin palotarkastuskohteisiin;
- 2) muihin yrityksiin, laitoksiin ja vastaaviin kohteisiin, joissa työntekijöiden ja samanaikaisesti paikalla olevien muiden henkilöiden määrä on yleensä vähintään 30;
- 3) asuinrakennuksiin tai samalla tontilla tai rakennuspaikalla oleviin rakennusryhmiin, joissa on yhteensä vähintään viisi asuinhuoneistoa.

Vaarallisten kemikaalien laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavi-

en tuotantolaitosten suunnitelmasta säädetään vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annetussa asetuksessa (59/1999).

Jos samaa kohdetta varten tulee muun lain kuin pelastustoimilain nojalla laatia pelastus-, valmius- tai muu vastaava suunnitelma, 1 momentissa tarkoitettua erillistä suunnitelmaa ei vaadita, vaan 10 §:ssä tarkoitettuja tietoja vastaavat tiedot voidaan koota muun lain nojalla laadittavaan suunnitelmaan.

Jos samassa rakennuksessa on useampia suunnitelman laatimiseen velvoitettuja, rakennuksen omistaja tai hänen edustajansa ja huoneistojen haltijat huolehtivat yhteistyössä rakennuksessa yhteisesti tarvittavien toimenpiteiden suunnittelusta, jollei muuta ole sovittu.

Suunnitelma tai sen yhteenveto on toimitettava kunnan pelastusviranomaisille kunnan antamien ohjeiden mukaisesti sekä tiedotettava siitä asianomaisen kohteen asukkaille, työntekijöille ja muille, joiden on osallistuttava suunnitelman toimeenpanoon. Suunnitelma on pidettävä ajan tasalla.

12 §

Henkilöstön kelpoisuusvaatimukset

Pelastustoimintaan osallistuvalla kunnan päätoimisella pelastustoimen henkilöstöllä ja päätoimisella palotarkastajalla vaaditaan pelastusoppilaitoksessa suoritettu virkaa tai tehtävää vastaava tutkinto. Yksinomaan palonehkäisytehtävissä toimivalta päätoimiselta palotarkastajalta voidaan vaihtoehtoisesti vaatia soveltuva ammattikorkeakoulututkinto tai teknillisessä oppilaitoksessa suoritettu tutkinto ja riittävä perehtyneisyys pelastustoimen tehtäviin.

Hätäkeskuksen päälliköltä vaaditaan pelastusoppilaitoksessa suoritettu päällystön tutkinto ja päivytyäjältä pelastusoppilaitoksessa suoritettu hälytyspäivytyäjän tutkinto.

Pelastusoppilaitoksella tarkoitetaan Pelastusopistoa ja ennen sitä toimineita oppilaitoksia: Valtion pelastusopisto, Valtion pelastuskoulu, valtion palo-opisto ja valtion palokoulu. Pelastusoppilaitoksella tarkoitetaan myös niitä oppilaitoksia, jotka sisäasiainministeriön valtuuttamina antavat pelastusalan ammatillista koulutusta.

13 §

Yleinen onnettomuuksien ehkäisy

Pelastusviranomaisten tulee seurata onnettomuusuhkien sekä onnettomuuksien määrän ja syiden kehitystä ja siitä tehtävien johtopäätösten perusteella ryhtyä osaltaan toimenpiteisiin onnettomuuksien yleiseksi ehkäisemiseksi ja tarvittaessa tehdä esityksiä muille viranomaisille.

Onnettomuuksien ehkäisyssä tulee tulipalojen lisäksi ihmisten, omaisuuden ja ympäristön suojelemiseksi ottaa huomioon räjähdysonnettomuudet, öljy- ja kemikaalivahingot, sortumat, kaasu- tai nestevuodot, tulvat ja muut luonnononnettomuudet, säteilyvaaratilanteet, henkilöturvallisuus suurissa yleisötilaisuuksissa ja muutkin onnettomuudet siltä osin kuin ne liittyvät pelastusviranomaisten tehtäviin.

14 §

Palotarkastukset

Palotarkastus on suoritettava vähintään kerran vuodessa:

1) hotelleissa, lomakodeissa, asuntoloissa, lomakylissä, leirintäalueilla ja muissa vastaavissa majoitustiloissa, joissa on yli 10 majoituspaikkaa;

2) sairaaloissa, vanhainkodeissa ja muissa ympäri vuorokauden käytössä olevissa hoitolaitoksissa sekä suljetuissa rangaistuslaitoksissa, joissa on yli viisi hoitopaikkaa;

3) kokoontumis- ja liiketiloissa, joissa on runsaasti yleisöä tai asiakkaita, kuten yli 500 neliömetrin kokoisissa myymälöissä, kouluissa, urheilu- ja näyttelyhalleissa, teattereissa, kirkoissa, kirjastoissa ja liikenneasemilla sekä yli 50 asiakaspaikan ravintoloissa ja yli 25 hoitopaikan päiväkotihuoneistoissa;

4) suurehkoissa tuotanto-, varasto- ja maataloustuotantotiloissa;

5) tiloissa, joissa palo- ja räjähdysvaarallisten kemikaalien käsittely, valmistus tai varastointi voi aiheuttaa vaaraa ihmisten terveydelle, omaisuudelle tai ympäristölle; sekä

6) tiloissa, jotka on varustettu säädöksessä tai viranomaisen päätöksessä vaaditulla automaattisella sammutuslaitteistolla tai paloilmoinnilla.

Edellä 1 momentissa mainitussa kohteessa on tehtävä palotarkastus myös ennen suun-

nitellun toiminnan aloittamista ja toiminnan oleellisesti muuttuessa.

15 §

Valistus ja neuvonta

Pelastustoimilain 4 §:n 6 kohdassa tarkoitettua neuvonnan ja valistuksen tavoitteena on, että ihmiset tunnistavat erilaiset vaaran aiheuttajat, osaavat ehkäistä onnettomuuksia ja toimia onnettomuustilanteissa sekä tietävät, miten varautua poikkeusoloihin.

16 §

Rakennusten turvallisuus

Rakennuksen uloskäytävät sekä pelastustiet, joilla tarkoitetaan hälytysajoneuvoille varattua ajotietä tai -yhteyttä lähelle rakennusta, on pidettävä aina esteettöminä. Pelastustiet on merkittävä.

Helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa, joka lisää tulipalon vaaraa tai vaikeuttaa tulipalon sammuttamista, ei saa tarpeettomasti säilyttää ullakoilla, kellareissa, rakennusten alla tai rakennuksen välittömässä läheisyydessä. Uloskäytävillä sekä ullakoiden, kellarien ja varastojen kulkureiteillä ei saa säilyttää mitään tavaraa.

Palavien nesteiden ja kaasujen, räjähteiden ja muiden vastaavien aineiden säilyttämisestä säädetään erikseen

17 §

Väestönsuojan koon määrittäminen

Väestönsuojan tulee olla kooltaan niin suuri, että sen varsinaisen suojatilan pinta-ala on vähintään 2 prosenttia rakennuksen yhteenlasketusta kerrosalasta. Teollisuus-, tuotanto- ja kokoontumisrakennusten sekä varastotilojen osalta suojatilan pinta-ala on oltava vähintään 1 prosentti kerrosalasta.

Väestönsuojeluelintä varten rakennettavan väestönsuojan on oltava kooltaan riittävä henkilömäärälle, jonka voidaan arvioida tulevan siellä työskentelemään.

Jos teollisuus-, tuotanto- ja varastorakennukseen 1 momentin mukaisesti rakennettava väestönsuoja olisi tarpeettoman suuri rakennuksessa tai samalla tontilla tai rakennuspaikalla pysyvästi työskenteleviä ja oleskeleviä varten tai jos opetusalan taikka hoi-

toalan rakennukseen rakennettava väestönsuoja olisi riittämätön oppilaspaikkoihin taikka hoitopaikkoihin verrattuna, voidaan väestönsuojan koko määrätä sen henkilömäärän mukaan, joka rakennuksessa keskimäärin oleskelee.

Väestönsuojan varsinaista suojatilaa ei saa rakentaa 12 neliometriä pienemmäksi. Varsinaisella suojatilalla tarkoitetaan ihmisten oleskelua varten tarkoitettua tilaa, johon ei lueta sulkuhuonetta tai -telttä, saniteettitiloja tai teknisiä tiloja.

18 §

Väestönsuojan rakenne

Väestönsuojan tulee antaa suojaa ionisoivalta säteilyltä, myrkyllisiltä aineilta, rakennusosuuksilta sekä asevaikutuksilta. Suojan lämpötilan, ilmanlaadun ja hygieenisen varustustason tulee täyttää suojille asetetut vaatimukset.

Väestönsuojat jaetaan suojaluokkiin, joiden tulee osoittaa, kuinka suuresta painealosta aiheutuvan kuormituksen väestönsuoja kestää. K-luokan väestönsuojan tulee kestää 0,25 barin kuormitus, S 1-luokan 1 barin kuormitus, S 3-luokan 3 barin kuormitus ja S 6-luokan 6 barin kuormitus. S 1- ja S 3-luokan väestönsuoja voidaan tehdä teräsbetoniseksi suojaksi tai kalliosuojaksi. S 6-luokan väestönsuoja on tehtävä kalliosuojaksi.

Väestönsuojan suojaluokka määräytyy väestönsuojan koon perusteella seuraavasti:

Varsinainen suojatila enintään m²

Suojelukohde

20	K
90	S 1 teräsbetonisuoja
900	S 1 kalliosuoja
450	S 3 teräsbetonisuoja
1 800	S 3 kalliosuoja
3 600	S 6 kalliosuoja

Muu alue

180	K
360	S 1 teräsbetonisuoja
450	S 3 teräsbetonisuoja
1 800	S 1 kalliosuoja
3 600	S 3 kalliosuoja
3 600	S 6 kalliosuoja

Muutos- tai korjaustyön yhteydessä suoje-

lukohteessa valmiiseen rakennukseen rakennettavan K-luokan väestönsuojan suojatila saa edellä säädetystä poiketen olla enintään 180 neliometriä.

Väestönsuojan suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota sisään- ja ulospääsyteiden sekä ilmanvaihdon turvaamiseen. Väestönsuojan ovet, luukut, venttiilit ja muut laitteet on tarpeen mukaan mitoittettava kestämaan suurempia kuormituksia kuin 2 momentissa säädetään.

19 §

Väestönsuojan henkilömäärä

Väestönsuojassa tulee varata henkilöä kohhti vähintään 0,75 neliometrin suojatila, jolle erityisestä syystä tarvita suurempaa tilaa.

20 §

Väestönsuojan käyttöönotto

Jos väestönsuojatilat ovat muussa käytössä, ne on voitava kunnostaa väestönsuojana käytettäväksi 24 tunnissa.

21 §

Väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta poikkeaminen

Myöntäessään pelastustoimilain 62 §:n 2 momentin nojalla poikkeusta väestönsuojalle asetetuista vaatimuksista voi kunnassa rakennusluvan myöntävä viranomaislainen pitää laissa tarkoitettuna perusteltuna syynä muun muassa:

1) tavanomaista huomattavasti korkeampia rakentamiskustannuksia suhteessa asianomaisen rakennuksen rakentamiskustannuksiin;

2) samalle tontille tai rakennuspaikalle aikaisemmin rakennettujen suojapaikkojen määrää.

Lääninhallituksen myöntäessä pelastustoimilain 62 §:n 1 momentin nojalla vapautusta väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta voi se pitää 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja perusteita pelastustoimilain mainitussa momentissa säädettyinä erityisen painavana syynä.

22 §

Väestönsuojan rakentamisen valvonta

Rakennusluvan myöntävän viranomaisen on valvottava, että rakennussuunnitelmaan sisältyy säännöksissä edellytetty väestönsuoja ja että suojan sijainti, koko, lujuus ja muu rakenne sekä suojan teknilliset laitteet täyttävät säädetyt vaatimukset.

Käsitellessään pelastustoimilain 56 §:n 4 momentissa tai 62 §:n 2 momentissa tarkoitettua asiaa rakennusluvan myöntävän viranomaisen on pyydettävä kunnan pelastusviranomaiselta lausunto.

23 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1999.

24 §

Siirtymäsäännökset

Henkilöt, jotka on valittu virkaan tai tehtä-

Helsingissä 27 päivänä elokuuta 1999

vään tämän asetuksen voimaantullessa voimassa olleiden kelpoisuusvaatimusten mukaisesti, ovat edelleen kelpoisia vastaavan viranhaltijaryhmän virkoihin ja tehtäviin. Päälystövirkoihin alle 15 000 asukkaan kunnassa ovat edelleen kelpoisia ne, jotka ovat ennen tämän asetuksen voimaantuloa suorittaneet alemman päälystötutkinnon taikka ennen vuotta 1986 paloiesimiestutkinnon.

Väestönsuojan henkilömäärän 19 §:n mukaista laskentaperustetta noudatetaan hankkeissa, joihin haetaan rakennuslupaa tämän asetuksen voimaantultua.

Pelastusviranomaisen 7 §:ssä tarkoitettu henkilökortti on otettava käyttöön viimeistään 1 päivänä syyskuuta 2000. Siihen saakka pelastusviranomaisen tulee voida osoittaa henkilöllisyytensä, virkanimikkeensä ja organisaationsa muulla riittävän luotettavalla tavalla.

Tämän asetuksen voimaantullessa käytössä olevia virkapukuja ja virka-asetatunnuksia voidaan käyttää 31 päivään elokuuta 2000 saakka.

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Sisäasiainministeri *Kari Häkämies*

N:o 858

Maa- ja metsätalousministeriön päätös
eläimistä saatavien elintarvikkeiden tutkimuksia tekevistä laboratorioista annetun
maa- ja metsätalousministeriön päätöksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 25 päivänä elokuuta 1999

Maa- ja metsätalousministeriö on
muuttanut eläimistä saatavien elintarvikkeiden tutkimuksia tekevistä laboratorioista 13 päivänä toukokuuta 1998 annetun maa- ja metsätalousministeriön päätöksen (340/1998) 4 §:n 1, 3 ja 4 momentin, 5 §:n 2 momentin ja 6 §:n sekä
lisännyt 3 §:ään uuden 2 momentin sekä päätökseen uuden 4 a, 10 a ja 12 a §:n seuraavasti:

3 §

Kansallisten vertailulaboratorioiden tehtävät

— — — — —
 Lisäksi säteilyturvakeskuksen tehtävänä on ohjata laboratorioita radioaktiivisia aineita koskevien tutkimustulosten tulkinnassa.

4 §

*Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen
 hyväksymät laboratoriot*

Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen on hyväksyttävä laboratorio sellaiseksi laboratorioiksi, jossa voidaan tehdä hygienialaissa tai sen nojalla säädettyjä tutkimuksia, jos laboratorio täyttää eurooppalaisen standardin EN 45001 tai ISO/IEC Guide 25-oppaan

vaatimukset. Tällaisia hygienialaissa tai sen nojalla säädettyjä tutkimuksia ovat viranomaisten ottamista näytteistä tehdyt tutkimukset sekä sellaiset omavalvontajärjestelmään sisältyvät tutkimukset, joiden tekemisestä ja saatujen tutkimustuloksien arvioinnista säädetään maa- ja metsätalousministeriön päätöksillä.

— — — — —
 Sen estämättä, mitä 1 momentissa sääde-

tään, eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos asettaa tämän päätöksen liitteessä mainittujen tutkimusten osalta ne vaatimukset, jotka ovat edellytyksenä laboratorion hyväksymiselle.

Laboratorioiden hyväksymisen edellytyksenä on lisäksi, että laboratorio osallistuu eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen edellyttämiin vertailututkimuksiin sekä pätevyuden arviointeihin. Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos voi myös asettaa kansalliseen salmonelalavalvontaohjelmaan kuuluvia tutkimuksia tekevien laboratorioiden hyväksymisen edellytykseksi tiedonsaantia koskevia vaatimuksia.

4 a §

Laboratorion ehdollinen hyväksyminen

Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos voi hyväksyä laboratorion myös ehdollisesti, jos 6 §:n mukaisen arvioinnin perusteella todetaan, että laboratorio ei vielä täytä kaikkia hyväksymisen edellytyksiä. Ehdollinen hyväksyminen myönnetään määräajaksi, jonka kuluessa arvioinnissa havaitut puutteet on korjattava. Ehdollinen hyväksyminen voidaan myöntää vain, jos arvioinnissa havaittu puute ei vaaranna laboratorion toiminnan

luotettavuutta. Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos hyväksyy laboratorion sen osoitettua määräaikaan mennessä korjanneensa arvioinnissa havaitut puutteet.

5 §

Laitoksen valvojan hyväksymät laboratoriot

Viranomaisen on ilmoitettava hyväksymänsä laboratorio ja sen pätevyysalue eläinlääkintä- ja elintarvikelaitokselle.

6 §

Laboratorioiden pätevyuden arviointi ja ylläpidon valvonta

Mittatekniikan keskuksen FINAS-yksikkö tai muu toimielin, joka täyttää eurooppalaisessa standardissa EN 45003 laboratorioita hyväksyvälle toimielimelle asetetut yleisvaatimukset, arvioi sen, täyttääkö eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen hyväksymistä hakeva laboratorio EN 45001-standardin tai ISO/IEC Guide 25-oppaan mukaiset vaatimukset (laboratorioiden pätevyuden arviointi). Jos arvioinnissa todetaan, että laboratorio ei täytä näitä vaatimuksia, on arvioinnin suorittaneen toimielimen ilmoitettava laboratoriolle se, miltä osin kyseiset vaatimukset eivät täyty. Arvioinnin suorittanut toimielin arvioi eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen lopullista hyväksymistä hakevan laboratorion osalta sen, onko laboratorio korjannut ensimmäisessä arvioinnissa havaitut puutteet.

Laboratorion hyväksymisen edellytyksenä on 4 §:ssä säädetyn lisäksi, että laboratorio sitoutuu toimituttamaan 1 momentissa mainitulla arviointielimellä laboratorion päte-

vyyden ylläpidon arvioinnin. Pätevyuden ylläpidon arviointi on tehtävä enintään viiden vuoden välein, ellei eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos yksittäistapauksessa edellytä tiheämpää arviointia.

Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos arvioi kuitenkin laboratorion pätevyuden tämän päätöksen liitteessä mainittujen tutkimusmenetelmien osalta.

10 a §

Maksut

Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen suorittamasta laboratorion hyväksymisestä perittävistä maksusta säädetään eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen suoritteista perittävistä maksuista annetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksessä (626/1993).

Laitoksen valvojan suorittamasta laboratorion hyväksymisestä perittävistä maksusta säädetään hygienialain 50 §:n 1 momentin 4 kohdassa.

12 a §

Hyväksymiselle asetettujen määräaikojen pidentäminen

Sen estämättä mitä 12 §:ssä säädetään laboratorioiden hyväksymisestä, voi eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos kuitenkin jatkaa 12 §:n 2 momentissa säädettyä määräaikaan 31 päivään joulukuuta 2000 saakka.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1999. Ennen tämän päätöksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 25 päivänä elokuuta 1999

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

Eläinlääkintötarkastaja Inna Ilivitzky

PÄÄTÖKSEN 4 §:N 3 MOMENTISSA TARKOITETUT TUTKIMUKSET

Tämän päätöksen 4 §:n 3 momentissa tarkoitettut tutkimukset ovat seuraavat:

- 1) raakamaidon mikrobilääkejäämien mittaustiloksen vastaanottamasta maidosta;
- 2) maidon ja maitopohjaisten tuotteiden valmistukselle asetettavista hygieniavaatimuksista annetussa maa- ja metsätalousministeriön päätöksen (19/EEO/94) liitteen 2 luvun 3 kohdissa 17 ja 19 tarkoitettu aistinvarainen arviointi;
- 3) maidon peroksidaasikoe;
- 4) lihan trikiinitutkimus;
- 5) lihan pH:n mittaustilhuntarkastuksessa;
- 6) lihan keittokoe lihantarkastuksessa;
- 7) bakteriologinen tutkimus lihantarkastuksessa; ja

8) antibioottien ja kemoterapeuttien osoittaminen lihantarkastuksessa.

Kohdissa 7 ja 8 tarkoitettujen tutkimusten osalta eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen asettamat vaatimukset ovat voimassa enintään vuoden 2007 loppuun. Tämän jälkeen näiden tutkimusmenetelmien on täytettävä standardin EN 45001 tai ISO/IEC Guide 25-oppaan vaatimukset. Laboratorion on toimitettava eläinlääkintä- ja elintarvikelaitokselle vuoden 2007 loppuun mennessä tämän päätöksen 6 §:n 1 momentissa tarkoitettun arviointielimen lausunto siitä, että laboratorio täyttää kyseiset vaatimukset.